

1 Juañ

Juañja kasak ne kalta gaune zuñgajienapanaldiamak

Meja ai kalta gauwane: Duwe Jesúja 12 shaxaldixakuega aldéñ izhgajañguxa Juañja jalde kalta gauwane. Ega na Duwe Jesúja ají müldigaba guaxaldixa gaxanekue nañga agatsé.

Mekuetshi kalta gauwane: Juañja aldéñ tunamak ne guashi Duwe Jesú ipananeukuek jalde kalta kagakauwane. Aldéñki Asia baxe nahauxa Duwe ipananeukue aksaneshi izhone. Ai zhinik na eñgui baxe zaldaketshi kalta gauwane ajañguxa (2.12-14).

Jinak ai kalta gauwane: Juañja naldi jinak jalde kalta gauwane ekí guaklde: “Maiñ ‘Duwe Jesúki Jatetshi Asukuága nazikuanamak nakldá’ jañgui ipanaminekuñañ na jalde kalta ekí miñgakauwatokuge. Ekíki abisajañ izhoshiñga izhogapanamine muldetua miñkualdiñga mizhekualdaldiamak” (5.13). Ekí izhogakualdiamake Duwe Jesú shaldaki namaklde jañguakue, jian atshakuamak za atshiji, aldéñ zuñmenamak atabañ ajañgual nogakue.

Ji, ji shalda guashi jalde kalta gaune:

1. Duwe Jesúki Saldiñga netshi Jatetshi Múldigaba (1.1-4)
2. Duwe Jesú na, Jate na muldetua ishkaldaldi izhogakue (1.5-2.28)
3. Duwe Jesútshi nekaldekuañki Jatetshi sukua kaldé (2.28-4.6)
4. Duwe ipanane mitsabé izhogakue (4.7-5.21)

Juañja kasak ne kalta gaune

Duwe Jesúki Saldiñga netshi Jatetshi Múldigaba

1 ¹Jalde miñkuzgauwatokugeki Saldiñga netshi Jatetshi Múldigaba naldiñga ne xalte. Eñki Duwe Jesúga, ega na Jateja guaká zuñwashekuiñga aldunaxa abisajañ zuñezhokshixa

nakldá. Aldéñki kasakga ni ji jiaga naldagá nogueñga jiaga izhoshiñga izhuka nalgué, ixagabaldegueni nasuñki nauwijí ubak naldi tuñkaldane, sakí guagaté nukañkaldanega. Ekí tuañkaldogatshak nauwijí káuxaldak naldi akpanañkaldanega nakldá.^a ² Akze, aldéñki aldunaxa mezhokshakuega Ajate nañga izhogué, Jatejañga tuakualdiamake zuñgixagabakuá. Ai zhnik na e naldi tuñkaldamak gakuaka. Ega na aldunaxa abisajañ izhoshiñga mezhokshakue ni miñmeyañkaldók.^b ³ Jinak ai tuñkaldamak, nukañkaldamak miñmeyakí. Maiñ nauwijanameñga Nauwijate, Asukuá Duwe Jesú na muldetua mishkaldaldiamak. Ai zhnik na, nasuñ na jiaga muldetua ishkaldaldi mizhekualdaldixa.^c ⁴ Akze, maiñ nañga zuñgatsahauxaga zeñ zuñnexaldiamak na ekí kalta miñgakauwatokuge nzha.^d

Jateki muñshí zalda ne

⁵ Jalde shi miñkaldiyañkaldukaki Duwe Jesúa naldi shi zuñkaldiananega nakldá. Aiki Saldíñga netshi Jateki muñshí zalda nahamakga na janshizhe za izhoshi, ni ekga nauwa nuxaki tuañ zalda axaldaldazhé nakldá.^e ⁶ Akna mieldeki “Jate na muldetua ishkaldalkuge nakldá” negatshak aldunaxa tuañ itsekldega sha atshál izhoxaldiak, eñki naldagálde nuxa zukuashi na, ni nauwa Jateja namaklde zuñnatuñshanamak atshakí noshiñga ekí neka naldaldixa.^f ⁷ Ekí ne, Jateki muñshí zalda nahamakga nasuñ jiaga jian negaba atshiji, aldunaxa muñshí zuñzeklde e na muldetua ishkaldaldi izhogakualdiakna, Asukuá Duwe Jesú ipanáñkaldegaba jiaga muldetua ishkaldaldi kizhuka naldakualdixa. Ekí kizhogatshakna, Duweki nauwitsaldí shuigatshak abi akzuldi sha katshixa nuk zuñesabinén zhnik na aldunaxa zuñejizhalga noxaldixa.^g

⁸ Ekí ne, mieldeki “nasga sha atshazhúge nakldakú” nexaldiák zuñake, axaldáñga naldagálde nuxa namak zhikldekshaldixa. Akze, eñki namaklde akualdagálde nuxa ekí nexaldixa nakldá.^h ⁹ Ekí ne, mieldeke “Jate, naski sha atshanuge ni atuñkú” akbeyakualdiák zuñake, aldéñki atshakuamak za atshixa, sakí zuñkatshaldixa zuñmeyaldinikⁱ amak za zuñkatshixa nahamakga na, sha atsháñkalde zuñkabeti, nuk kutám ne katshauxa aldunaxa zuñejizhaldixa.^j ¹⁰ Ekí ne, mieldeki “naski ni mitsák sha atshazhá guanuge nakldá” nexaldiák, Jate niñkauwañki naldagálde zukuaká janañga axazgualdixa. Akze, Jatejañki káguba zhekuauxa sha atshixagaba guaka ne jiaga, mieldeki ekí negatshake ají múldigaba ni nauwa agipanagálde naldi ekí nexaldixa nakldá.^k

^a 1.1 Jñ 1.1-4,14; 20.30 ^b 1.2 Jñ 11.25; 14.6 ^c 1.3 Jñ 15.1-5; 17.22-23 ^d 1.4 Jñ 15.11

^e 1.5 Sal 27.1; Jñ 1.4-5,9; 8.12 ^f 1.6 2Kt 6.14; 1Jñ 2.11 ^g 1.7 1Kt 6.11; Ep 1.7

^h 1.8 Ec 7.20 ⁱ 1.9 Jer 31.34; Mi 7.18-20 ^j 1.9 Sal 32.5; 51.2; Pr 28.13 ^k 1.10 Is 53.6; 64.6; Jer 17.9

2 ¹Shui sukuakuañ, sha atshabináldiamak na jalde kalta miñgakauwatokú. Naldatshak mieldeke sha atshañga guakualdiake, ezua züñzukuakaki Saldiña netshi Jate nugeñka züñgiteñga. Eñki Duwe Jesú Zñnekualkaga, aldéñki sha atshagálde, jian za izhuka.^l

²Akze, sha katshixa shalda guiyaba tuakue züñgatsé nalgué, aldéñki züñesabiyaldiamak nauwitsaldí shuixal axaldáñ aké guane. Ekíki Jate sha katshixa züñkabetaldiamak. Guatshak nauwitsaldí za ekí atshazháne, káguba zhekuauxa tsaldi ekí atshá guane nakldá.^m

Jateja guagamak atshakue

³Akze, Saldiña netshi Jateja atshakue guagamak za axatshál nogakualdiák, ai zhnik na aldéñki “me ne” züñwashék guane züñkuali izhogakualdixa. ⁴Azhi mieldeki amak axatshakí nogatuka ne jiaga “nas züñake Jate ‘me ne’ nakué nakldá” nexaldiák, eñki naldagálde zukuaka naldi na, namaklde ni nauwa akualdagáldega ekí nexaldixa nakldá. ⁵Ekí ne, mieldeke Jateja ají müldigabak guagamak atshañkaldukake, namak giemi aldéñ izhgajañguak guildegakue züñajañguaneñka züñakldañkashá guane naldakualdixa. Ekí zhnik na, “Jateldi izhokuge shakldá” züñwashék guaka.ⁿ ⁶Akze, mieldeke “agajuezha naldakí, eldi izhokuge nakldá” negakualdiake, ake, Duwe Jesú jai kagik izhonamakbé izhogakue züñgatsaldashá.^o

⁷Shuikuañ, aiga na ezua atsha guakue, eñki zhualduxa ajañgual nogakue shalda miñgakauwaldikue. Eñki guiyaba abisa nukabíneki naldazhé. Eñki mauzeñga zalda naldatshak, kasak Duwe Jesú mipanatshak zhnik ai müldigaba nukapanaminamakga nzha.^p

⁸Naldatshak jiak, jalde atsha guakue miñgakaukugeki abisaga nakldá. Akze, Duwe jai kagik izhogatoguén ai guiyaba amak ibuakuá guanéñ na, nasuñ e ipanañkaldekuañki ekíga atshapánañkalde. Jinake naldakí. Aldunaxa tuañ züñzeklde izhoxañkaldogüé, Duwe kipanatshake tuañ zalda aguáñ züñgabapanatshake, aldéñ muñshí zalda nahamakga aldunaxa muñshí züñezgualdá guane nak.^q

⁹Ekí ne, mieldeki “nas züñake aldunaxa muñshí netsekldde nakldá” negatshak jiaga Duwe ipananeukue aguldiyalga noxaldiák, eñki aldunaxa tuañ itseklddega nuxa naldaldixa.^r ¹⁰Akze, mieldeke Duwe ipanañkaldekuañgaba ajañgual nogakualdiák züñake, aldunaxa muñshí züñzekldega izhogakualdixa. Ekí kizhogatshakna, Jatetshi jiúñguldak zhnik ni ji züñakbiñguaka naldazháldixa.^s ¹¹Ne, mieldeki Duwe ipananeukue aguldiyal noxaldiák züñake, aldunaxa tuañ

^l 2.1 Alm 8.34 ^m 2.2 Jñ 11.51-52 ⁿ 2.5 Jñ 14.20-21,23; 15.14; 1Jñ 4.12 ^o 2.6 Jñ 13.15

^p 2.7 Lv 19.17-18; Mt 22.36-40; Jñ 13.34-35 ^q 2.8 Alm 13.12 ^r 2.9 1Jñ 4.20

^s 2.10 Jñ 8.12

itsekilde izhoshiña na, uba isaná guane jana “miya ga ni neyatokú” akldegazháldixa nzha.^t

Kagik zalda alduna ikauwasé

¹² Shui sukuakuañ,

Duwe Jesú mimitsaldí shuanéñ zhiniik
Jate sha atshamine miñkabetá guane nak
ekí kalta miñkuzgauwatokuge.

¹³ Duwe ipanamine jatekue jana minekuañ,

Duwe Jesúki ni ji jiaga naldagá nogueña zaldak
axabaldeshi naxabinogatshak muldetua “me ne” miñwashék
guane nak
ekí kalta miñkuzgauwatokuge.

Duwe ipanamine awawakue jana minekuañ,

sha atshátshi sáñkalda jisék agubiyá guamine nak
ekí kalta miñkuzgauwatokuge.

Shui sukuakuañ,

Nauwijate muldetua “me ne” miñwashék guane nak
ni ekí kalta miñkuzgaukú.

¹⁴ Duwe ipanamine jatekue jana minekuañ,

Duwe Jesúki ni ji jiaga naldagá nogueña zalda naldatshak,
e axabaldeshi naxabinogatshak muldetua “me ne” miñwashék
guane nak
ni ekí kalta miñkuzgaukú.

Duwe ipanamine awawakue jana minekuañ,

Duwek za kama gushi, abá naldakí agapa neyalga minogatshak,
Jatetshi múldigaba miñjuizha naldakí amak atshál za noshi,
sha atshátshi sáñkalda jisék agubiyá guamine nak
ni ekí kalta miñkuzgaukú.^u

¹⁵ Ekí minakna maiñki Duwe ipanazhánekue janaña jika kagik zalda za akzé jañgui alduna ikauwabináldi. Ni ekue sha ajanashiji ashekuamak izhogakue itshanabináldi. Akze, mieldede ekí mizhekualdaldixa miñnexaldiák, Saldiña netshi Jateki namak giemi izhgajañguabíne naldaldixa.^v ¹⁶ Jinake naldakí. Saldiña jai kagik zalda shane mikldexaki Jatek zhnik nagazhánekue nak. Ejiékue na abuák sha atshindana mikzekája miksanegamak mikldunká za niji, jika mikldunakagaba matuñkáki mixaldaldakuegaba jañgui, jiñgaba zhnik nuxa sekuazhikshiji mikzé mixajanaldiamak za niji. Ekí izhoxaki jai kagik sha ajanashéñ zaldagaba nuxa nakldá.^w ¹⁷ Akze, kagiki zuxaitaté nogamakga na, saldiña eñ zalda, shane mikldexa juizhi zuxaitaté nuxa

^t 2.11 Pr 4.18-19; Jñ 12.35 ^u 2.13-14 Ep 6.10-14,17 ^v 2.15 Alm 12.2; Kls 3.1-4; St 4.4

^w 2.16 Alm 13.14; Tit 2.12

nakldók. Ekí ne, mieldekuañki Jate zūnajañguamak axatshál kizhukak zūnake e na izhoshiñga kizhogataná nakldá.^x

Duwe akaldak aguldiñkakuek be axaldogakue

¹⁸ Shui sukuakuañ, auxa zexalдиén zexaldá na guapán. Akna ezua sigí Duwe Jesú akaldak aguldiñka “auxa zegatshak naxaldixa niyó” nukaminamakga, kaiga míñgaki matshuwi ekíga Duwe aguldiñkakue izhañká na akú. Ai zhnik na auxa zexaldá guxá zūñkualdashá.^y ¹⁹ Ekí Duwe aguldiñkakueki nasuñ nañañ izhajuizhaldekakue nane. Naldatshak jiak namake Duwe iyapanazhánékue naluakna nauwikenáñ zhnik agazaxaitanekue. Akze, nasuñ nañañ agatsekue nanaldíñki nasuñ nañañ abataldé. Nalué jinake agazaxaitane naldakí. Aikueki ni ezua nasuñ na agatsekue naldazhé ne awatualdixa nak.^z

²⁰ Naldatshak maiñ Jate miyaxazauwaldiamake Duwe Jesú Jatetshi giemi nejaña Jatetshi Alduna miñgenéñ zhnik na, namaklde miñkualdiñga jiki namaklde, jiki naldagálde miñgabeyatuka miñkualdaka.^a ²¹ Akna ekí kalta miñgakauwaldatshake Jate shalda namaklde miñsúñze mimajañguiñki miñgakauwakí. Akze, namaklde miñkuéñ zhnik na naldagálde shizhiyaga namakldek zhnik nagazháne miñkualdashá.

²² Guatshak ¿mielde shi naldagálde zukuashiñga zukuak atshixa na? Eñki “Saldiñga netshi Jateja ezua zuneñkualdal zúñgakaxaldixa guakldeki Duwe Jesúga naldagálde nakldá” guak atshixa. E na ezua sigí Duwe akaldak aguldiñka janañañ neshi na, “Jate na, Asukuá Duwe Jesú na, naldagálde nuxa ne nakldá” neka.^b ²³ Mieldejañki “Duwe Jesúki Saldiñga netshi Jatetshi Asukuága naldagálde nakldá” guashi iyapanazhékueki, ake, Ajate jiaga iyapanazháldi na etshi naldazháka. Akze, mieldeke “Duwe Jesúki Jatetshi Asukuága nakldá” guashi ipaná guañkaldekuañki, ake, Ajate jiaga ipani na, etshi nek guañkaldekue.^c

²⁴ Akna kasak Duwek agapa neyabipaneni zhnik e shalda namaklde shi miñkaldiyane nukapanaminamak miñjuizha naldakí, namak za jañgualga nogatogakue. Ekí mizhekualdaldiakna agajuezha naldakí Jateldi, Asukuá Duweldi jiaga izhoxal minoxaldixa.^d ²⁵ Ekí izhoxaki Duweja sakí zúñkatshaldixa zúñmene zúñkatshiji na, aldunaxa abisajañ izhoshiñga zunezhokshataná nakldá.^e

²⁶ Ne, naldagálde shizhixakueki Duwetshi jiúñguldak zhnik mimejuldukshindana kakzegakna, be miyaxaldoxaldiamak na ekí miñgakauwatokú. ²⁷ Akze, Jate miyaxazauwaldiamake Duwejañga

^x 2.17 2Kt 4.18 ^y 2.18 Mt 24.5; 2Ts 2.3-4; 1Jñ 4.3; Aux 13.1-8 ^z 2.19 Ajsh 20.30

^a 2.20 Jñ 14.26; 16.13; 1Kt 2.12-13; 1Jñ 2.27 ^b 2.22 1Jñ 4.3; 2Jñ 7; Jd 4 ^c 2.23 Jñ 5.23; 8.19; 14.7; 2Jñ 9 ^d 2.24 Jñ 14.23 ^e 2.25 Jñ 11.25-26; 17.3

Jatetshi Alduna miñgene miñkaldaldiñga miñkaldé. Ejaña na auxaga shi miñkaldiyal nogatshak, namakldegaba za shi miñkaldixa, ni nauwa naldagálde shi miñkaldiyazhé. Akna jiak mokue exa zhinik akldé ipa shi miñkaldiyakue miñgajuezhazháldixa. Ekí nakna Jatetshi Aldunaja shi miñkaldiyamak Duwek agajuezha naldakí, eldi izhoxal minoxaldí.^f

Jatetshi sukuakuañki jian izhogakue

²⁸ Kaigaki shui sukuakuañ, “Duwe Jesúldi izhoxal minoxaldí” mokue miñmeyaldikue. Ekíki aldén naldiñga mokue nagatshak, zuñzek naldakí, ni ji shalda jiwak zuñzukuakí akldabigakualdiamak.^g ²⁹ Akze, aldénki jian izhogakuamak za izhuka miñkuhamakga na, ekí miñkualdaka: Mieldeke ekiga jian atshakuamak za katshixake, Jatejaña alduanaxa abisajañ zuñakukshane, etshi sukuakue nekalde.^h

3 ¹ Tu guvíñ! ¡Jate mitsá atemajaña zùnajañguxaga na “nají sukuá giemi nibaldá” zuñkaldeká katuashá! Akze, asukuákue kaldohamak na kaldá. Naldatshak Duwe Jesú iyapanazhánekuejañki jinak nasuñ Jatetshi sukuakue kaldé kagajienazhé naldakí. Saldiñga netshi Jateki “me ne” kaksúñze nak.ⁱ ² Shuikuañ, au Jatetshi sukuakue giemi nek guáñkalde. Ne niuwizhíne sakí naldakualdixaki muldetua mu zuñgisekuagá nogashá. Naldatshak ekí zhñkué: Duwe Jesú mokue nagatshak zuñake, aldén sakí ne nahamak naldakualdixa. Jinake naldakí. Atshak aldén naldi muldetua agatsahauxabe tuakualdixa nak.^j ³ Akna mieldeke ekí “Duwe janamé naldaldikue shakldá” zuñneshi jiaktuwi kizhukake, aldén ni nauwa nusagatse axaldí agatsaldagálde izhogamakbe izhogakualdixa izhgakushi na, alduanaxa janshi ishkazguí, shanek agajué izhogakualdixa.^k ⁴ Ne, mieldeki sha atshál za izhukaki Jateja jian izhogakue guiyabak guaká atshagábaki, kutám za atshixa. Akze, sha atsháki Jateja guagamak atshagába, ijulduni mual atshá nuxa ne.^l

⁵ Naldatshak ekí miñkué: Duwe Jesúki sha atshá zunguxal na kagik nakldane.^m Aldénki ni nauwa sha atshagálde. ⁶ Akna mieldeke Duweldi izhoxal za nogakualdiake, sha atshalga noxañkaldáldixa. Ekí ne, mieldeki sha atshalga noxaldiake, eñki Duwe “me ne” ni nauwa aksúñzega naldaldixa nakldá.ⁿ

⁷ Shui sukuakuañ, ni mejá jalde shalda naldagálde nuxa namak ne mimajañgushazháldi: Mieldeke jian atshakuamak za atshiji kizhukakuañ guana, Jate zùnatuñkaki Duwe jana janshizhe, jian izhogakuamak kizhuka naldakualdixa.^o ⁸ Ne, mieldeki sha atshál izhukaki jisétshiga

^f 2.27 1Kt 2.10-13; 1Jñ 2.20 ^g 2.28 1Jñ 4.17 ^h 2.29 Ajsh 22.14; 1Jñ 3.7

ⁱ 3.1 Jñ 1.12; 15.19,21; 16.3; Ga 4.6-7 ^j 3.2 Jñ 17.24; Alm 8.29 ^k 3.3 2Kt 7.1;

2Pe 3.13-14 ^l 3.4 1S 15.22-23; 1Jñ 5.17 ^m 3.5 Is 53.5-6,11; Jñ 1.29 ⁿ 3.6 Alm 6.1-2; 1Jñ 2.4; 5.18 ^o 3.7 Alm 2.13; 1Jñ 2.29

naldaldixa. Jinake naldakí. Jiséki kasaxa zhinikga ekí sha atshál za izhoshi nagatuka nak. Akze, Jatetshi Asukuá Duwe Jesúki jisé sha zünatshishixa akiwatiyal guana kagik nakldane.^p ⁹Akna Jateja aldunaxa abisajañ zünakukshi ají sukuakue zünaldekshanekuañki sha atshalga noxañkaldáaldixa. Akze, Jatek zhinikga abisajañ kukáñkalde, ajíkue zünaldekshiñga zünaldekshá guane nakna sha atshalga nogazhánazünaka.^q ¹⁰Ne, mieldeki jian atshakuamak atshál izhogazhékí Jatetshi sukua naldagálde. Ekíga na, mieldeki Duwe ipananekeue izhgajañgual nogakí naldaldiake, ake, aiki Jatetshi sukua naldagálde naldaldixa. Ai zhinik na mieldeki namak giemi Jatetshi sukua ne, azhi mieldeki jisétshi nuxa ne tunazünaka nakldá.^r

Zhualduxa ajañguakue

¹¹ Akze, ai múldigabaga na kasak Duwe Jesú mipangueni zhinik nukshi naxabinukaki ataba atabañ ajañgual za nogakue züñgatsé.^s ¹² Ne, Kaiñja akaja aguldiyanamak nasuñgaba izhguldiyakue züñgatsaldakí. Akze, Kaiñki jisé sha atshátshi sáñkaldatshi nalguamakga na, aldani giemi guaxa guanane. Aldéñki shane atshiji izhuka naldatshak, aldani zunake atshakuamak jian atshiji izhuka nalguakna ekí aldani guaxanane.^t ¹³ Akna gajakuañ, Duwe iyapanazhánekuek ekibeñga miyaguldiyatshak, “jjinák ekí naxajanká!” jañguabináldi.^u

¹⁴ Akze, aldunaldiñki shuañkalde jana nuxa izhoxañkaldogué, Duwe kipanatshake aldunaxa abisajañ zünaldekshane. Sakí zhinik ekí kaldé zuñkualdaka naldakí. Duwek zhinik zhuakaja nekaldekuñañgabaki ajañgual kizhogák. Ne mieldeki züjañguagába izhukaki aldunaldi shuanega naldaldixa.^v ¹⁵Ekíga na, mieldeki Duwe ipananekeue aguldiyal nukaki, káguba guaxa atshixá zhuxañga atshixa. Guatshak ekí miñkué: Mieldeki káguba guaxa atshixaki Jateja aldunaxa abisajañ kukshazháne, ni izhoshiñga izhokshazhé.^w

¹⁶ Akze, Duwe Jesúki zünajañguiñgaba guñguakna zünekualdaldiamak, nauwitsaldí shuixaldiamak aldéñgaba aké guane. Ekí zhinik na sakí namak giemi züjañguakue zünatuñshá guane. Akna nasuñ jiaga amakbeñga, e ipanáñkalde zhuakaja nekaldekuñañgabaki ajañguakue züñgatsé. Ekí aldéñ zünajañguanamak agatsaldi ajañguiñga na, ekue shaldaki sakí zuñgatsexaldiake, azhi atshuake shuigakue jiaga naldaldiake, “amak ni atshaldikú” itshanakue züñgatsé.^x ¹⁷Ne, mieldeki izhó guashi jika auxaga axaldé naldatshak, Duwek zhinik akaja neklde

^p 3.8 Gn 3.15; Jñ 8.44; Eb 2.14 ^q 3.9 1Jñ 5.18 ^r 3.10 Jñ 8.44; 1Jñ 2.29; 4.7 ^s 3.11 Jñ 13.34; 1Jñ 4.21; 2Jñ 5 ^t 3.12 Gn 4.4-8; Eb 11.4 ^u 3.13 Jñ 15.18-19; 17.14 ^v 3.14 Jñ 5.24; 13.35; 1Jñ 2.9-11 ^w 3.15 Mt 5.21-22; 1Jñ 4.20 ^x 3.16 Jñ 3.16; 15.13; Ep 5.2,25; 1Jñ 4.9-11

jika agajuezhi guaté tuatshak guañ jañguazháldi agaunegakí naldaldiakte, ¿sakí shi Jate zújañguamakga zújañguxa naldaka na?^y ¹⁸ Akna, shuikuañ, egabá múldigabak za “majañguge nzhakú” negagába, namak giemi aldunaxa zhnik ajañgui, izhgaunexal kuiznoshí.^z

¹⁹ Ekí izhogakualdiák zhnik na, “Jate namakldetshi naugamakga aldéñki namaklde natuñshanamak izhkuge shakldá” zúñkualdaka. Ekí zhnik na zúñzek náaldaki axaldakldazúnaka.^a ²⁰ Azhi atshuake nauwijí aldunajañga “sha atshuge shakldá” zúñmeyatshak jiaga axaldakldazúnakaga. Jinake naldakí. Jatejañki auxaga akué naldi na, aldéñki sakí zúñnegatuka guashiñki zhakaldakga akué kaldák.^b

²¹ Shuikuañ, nauwijí aldunaja zúñgatsé ne zúñmeyakí naldaldiakte, zúñzek náaldaki Jate axaldakldazúnaka.^c ²² Amak axaldashi, ji akshishakualdiák amak zúñkatshaldixa. Jinake naldakí. Aldéñ atshakue guagamak axatshál noshi na, akldunamakgaba za axatshañkalduka nak.^d ²³ Akze, atshakue guakáki jalde: Aiki “Jatetshi Asukuá Duwe Jesúki nazikuanamak shakldá” jañguakue. Aiga na, Duweja sakí atshakue zúñmenamakga ataba atabañ ajañgual nogakue.^e ²⁴ Mieldeke Jateja atshakue guagamak axatshál nogakualdiakna, agajuezha naldakí aldéñldi izhogakualdixa, jiak aldéñ zhnik zúnezhgajuekua naldakí nasuñldi izhoxaldixa. Miya zhnik aldéñki amak nasuñldi izhuka zúñkualdaka naldakí. Aiki ají Alduna zúñgenéñ zhnik nakldá.^f

Naldagálde shizhixakuek be axaldogakue

4 ¹ Shuikuañ, mieldejañki “Jatetshi Aldunajañga na ekí nazukuakshí”^g guashi shizhiyatshak, egabá “namak nukshí” jañguagábaki, axáñ misha ekí shizhiyatukaki Jatetshi Aldunajañga ekí guakshatuka, azhi eja ekí guakshakí nuka muldetua tuwi guajakue miñgatsaldaldixa. Jinake ekí miñmeyakí. Matshuwi nekueki naldagálde nuxa “naski Jatetshi múldigaba naldiña zúxaítshikuge nakldá” aldeshi, naldagálde shizhaldiji san san aldeyaté aldogák.^g ² Miya zhnik Jatetshi Aldunajañga aksanegamak guagatuka ne tunazúnaka naldakí. Mieldejañki “Duwe Jesú Zúnekualkaki kagik nagatshak káguba naldi ixagabaldekldamakga nakldá” guagatuka na Jatetshi Aldunaja aksanegamak ne tunazúnaka.^h ³ Ne, mieldejañki “Duwe Jesúki káguba naldi ixagabaldegazháne nakldá” guagatukaki Jatetshi Aldunaja aksanegazhé tunazúnaka. Eñki ezua sigí Duwe akaldak aguldiñkatshi aldunaja aksaneklde nuxa ekí nexaldixa. Akze, ega na “naxaldixa niyó” nukaminamakga, au kaiga míñgaki

^y 3.17 Is 58.7; St 2.15-17 ^z 3.18 Ez 33.31; 1Pe 1.22 ^a 3.19 1Jñ 2.28 ^b 3.20 Sal 139;

1Kt 4.4; Eb 4.12-13 ^c 3.21 1Tm 1.19; Eb 10.22 ^d 3.22 Jñ 9.31; 15.7; St 5.16; 1Jñ 5.14

^e 3.23 Mt 22.37-40; Jñ 6.29; 13.34; 1Jñ 3.11; 4.21 ^f 3.24 Jñ 14.23; 15.10; Alm 8.9; 1Jñ 4.13

^g 4.1 Dt 13.1-4; Jer 29.8-9; Mt 24.24; 1Kt 14.29 ^h 4.2 1Kt 12.3; 1Jñ 5.1

anuñka e na agatsekueki naldagálde shizhaldiji san san abizhaldá na akú.ⁱ

⁴Shui sukuakuañ, maiñ zūnake Jatetshi nek guamine nakna naldagálde shizhiyatukakuek agubiyamine. Sakí zhnik ekí agubiyamine naldakí.

Jatetshi Alduna maiñdiña miñsaneshi izhukaki, jisé jai kagik Duwe

iyapanazhánekuek aksaneká guashiñki zhakaldakga kama axaldé nak.^j

⁵Akze, naldagálde shizhixakueki Jate “me ne” kaksáñzaldi na, jai kagik zalda shi ishkaldixá nuxa shizhaldixa. Akna Jate aksáñzekuejañki

“namak nukshí” ajañgui iyapanka.^k ⁶Ekí ne, nasuñ Jatetshi nekaldekuañ

shi kizhiyatshak, mieldeki Jate “me ne” akuekuejañki zūñkaldukají

zūñkiyapanka. Ne, Jatetshi aldegazhánekueja zūnake zūñkaldukazháldi,

zūñkiyapanazhé. Ekí zhnik na, mieldeki Jatetshi Alduna namaklde naldiña

neja aksaneshi shizhiyatuka, azhí mieldeki jiséjañga aksaneshi naldagálde

nuxa namak jañgushiji shizhiyatuka ne muldetua katunazunaka nakldá.^l

Jateki zūjañguxa nak ajañgual nogakue

⁷Shuikuañ, ataba atabañ ajañgual za kuiznoshí. Jinake naldakí. Saldiña netshi Jateki zūjañguá guakue na nahauxa netshi jatega nak. Akna mieldeke zūjañgual kizhukake, Nauwijatejañga abisajañ zūnakukshane, aldéñ “me ne” zūñkué. ⁸Ekí ne, mieldeki zūjañgual izhogazhéki Jate “mega nzha” aksáñze. Jinake naldakí. Jateki naldiña zūjañguxa ne nak.^m

⁹Akze, Nauwijateki mitsá zūnajañguxa ne ekí atshatshak guana zūnatuñshane: Aiki Asukuá ezuamé axaldalgué jiaga jai kagik zūñgakaxane, ekíki eñkáñ zhnik abisajañ izhoshiña zūnezhokshaldiamak.ⁿ ¹⁰Guatshak namaklde zūjáñguaki ekí ne: Nasuñ Jate jañguáñkalde naldagába, aldéñ zūnajañguane guana namaklde zūjañgua nakldá. Ekí zūnajañgui na, sha katshixa shalda guiyaba tuakue zūñgatsalgué, zunesabiyaldiamak Asukuá shuixal zūñgakaxá. Ekíki Asukuá akeshi nauwitsaldí shuigatshake sha katshixa zūñkabetaldiamak.^o

¹¹Shuikuañ, Jateki ekí agatsaldiña zūnezhgajañguane nakna, nasuñ jiaga ataba atabañ ajañgual nogakue zūñgatsé.^p ¹²Guatshak Saldiña netshi Jatega ni meja, ni mitsák ubak naldi atuazhé. Naldatshak jiaga nasuñki ataba atabañ ajañgual kaldoatshak, jiak aldéñki zūnezhgajuekua naldakí nasuñldi izhogatshakna aldéñ zūjañguak guildegakue zūnajañguaneñka zūnakldañkashá guane.^q

¹³¿Sakí zhnik shi nasuñki Jatek agajuezha naldakí eldi kizhuka naldatshak, jiak aldéñki nasuñldi izhuka ne zūñkualdaka na? Aiki

ⁱ 4.3 2Ts 2.6-7; 1Jñ 2.18 ^j 4.4 Jñ 10.29-30; 14.30; Ep 2.2 ^k 4.5 Jñ 3.31; 15.19 ^l 4.6 Jñ 8.47; 10.27; 14.17 ^m 4.8 Jer 31.3; Ep 2.4-5; 1Jñ 3.1; 4.16 ⁿ 4.9 Jñ 3.16; Alm 8.32; 1Jñ 3.16

^o 4.10 Jñ 15.16; Alm 5.10 ^p 4.11 Jñ 15.12,13; 1Jñ 3.16 ^q 4.12 Jñ 1.18; 1Tm 6.16; 1Jñ 4.20

ají Alduna zūñgenéñ zhnik.^r ¹⁴ Ekíga na, Jateja Asukuáki kágubak katshekuauxa zūnekualdal gaxanamakga ne tuñkaldamak nasuñ aldéñ zunakaxanekuañki gakuaka.^s ¹⁵ Akna mieldeke “Duwe Jesúki Jatetshi Asukuá nahamakga nakldá” guashi ipanañkaldeke, Jateki nasuñldi izhuka, jiak nasuñ zhnik aldéñldi kizhuka zuñkué.^t ¹⁶ Ekí Jateki mitsá zunajañguxa zuñwashekldén zhnik na, “eñki najañgual nogamakga shakldá” alduna kishixa. Akze, Saldiñga netshi Jateki naldiñga zūjañguxa nakldá. Akna mieldekuañki aldéñ, ajíkuañ jañgual kizhukake, aldéñldi kizhuka, jiak aldéñki nasuñldi izhuka zuñkué.”

¹⁷Ekí izhogakualdiakna aldéñga zūjañguak guildegakue zunajañguaneñka zūnakldañkashá guane naldakualdixa. Ekíga na, jai kagik kizhogeñga akldé akldéñga Asukuá Duwe Jesú janamé izhogakualdixa. Ekígaba izhogakualdiakna, niuwizhíne saldiñgak zuñgatsaldi azhi zuñgatsaldakí ne zūnatuakué lduwañ zegatshak, zuñzek náaldaki axaldagakualdixa.^v ¹⁸Akze, zūjañgua na, zhe mikzexa nañki izhgukuagazhé. Akna mieldeke Jateja zūjañguak guildegakue zunajañguaneñka zūnakldañkashá guaneke, zhe mikzexaki zuñsanegaksá guane naldaldixa. Akze, jinake zhe mikzegakue naldakí. Aiki sha atshamalde guiyaba mawatuñshaldixa nak. Akna mieldeki zhe akzeshiñga izhukaki Jateja zūjañguak guildegakue jañguaneñka akldañkagáldega naldaldixa.^w

¹⁹Akze, Saldiñga netshi Jate aldéñ misha zūnezhgajañguanéñ zhnik na zūjañgual izhonazunaka.^x ²⁰Naldatshak mieldeki “naski Jate izhgajañguge nakldá” negatshak Asukuá ipanane aguldiji izhoxaldiaké, naldagálde zukuaká nuxa naldaldixa. Akze, akldé jai niuwabak tuñká izhgajañguazháka naldaldiák, ¿sakí shi Jate tuazhé míñgaki izhgajañgualdixa na?^y ²¹Ne aldéñga na ekí atsha guakue zuñmene: Mieldeke aldéñ za izhgajañgual kalduka nake, Asukuá ipananeukue jiaga izhgajañgual nogakue.^z

Jatetshi Asukuá za alduna ishakue

5 ¹Mieldeke “Saldiñga netshi Jateja ezua zūnekualdal zuñgakaxaldixa guakldaneki Duwe Jesúga nakldá” jañgui ipanañkaldekuañ guana, Jateja abisajañ zūnakukshane, ají sukua giemikuegaba nekalde. Guatshak Nauwijate kizhgajañguxa kaldakna etshi sukua nekldekue jiaga kizhgajañguxa.^a ²Akze, Nauwijate namak giemi izhgajañgui, aldéñ atshakue guagamak atshiji kizhogéñ zhnik na, etshi sukua

^r 4.13 Jñ 14.16,20; 1Jñ 3.24 ^s 4.14 Jñ 1.14; 3.17; 1Jñ 1.1-2 ^t 4.15 Jñ 14.23; Alm 10.9;

1Jñ 5.1,5 ^u 4.16 1Jñ 3.24 ^v 4.17 St 2.13; 1Jñ 2.28 ^w 4.18 Alm 8.15 ^x 4.19 1Jñ 4.10

^y 4.20 1Jñ 2.9; 3.17; 4.12 ^z 4.21 Mt 22.37-40; Jñ 13.34; 14.15; 1Jñ 3.23 ^a 5.1 Jñ 1.12-13; 1Jñ 4.15

nekildekue jiaga kizhgajañguxa zuñkualdaka.³ Akze, Saldiña netshi Jate izhgajañguaki ekí ne: Aldéñ atshakue guagamak za atshá. Ai atsha guakue guakaki atsháasa jiba neki naldazhé.^b ⁴ Jinake naldakí. Mieldeke Jatejaña abisajañ zuñakuksanekuañki jai kagik zalda za jañguxakue ajanashamak atshakue zuñgasanegatshak jiaga, amak atshañkaldáldixa nak. Miya zhnik ekí sha atshák agubiyanañzunaka naldakí. Duwe Jesú alduna kishéñ zhnik.^c ⁵ Akze, ¿mieldek shi kagik sha atshák agubiyakualdixa na? Ezuañgaba “Duwe Jesúki Jatetshi Asukuága shakldá” jañgui alduna ishiji kizhukakuañ.^d

Duweki “me ne” zuñatuñshixakue

⁶ Akze, Duwe Jesúki zuñekualdal kagik nagueni ají jiba atshapanatshak nik ajauskshá.^e Ai za atshazhá, zuñekualdaldiamak abi akzuldi shuizhá.^f Jatetshi Aldunaja guana ekí atshane shalda zuñatuñshi, “me ne” zuñwashekual za nuka. Jinake naldakí. Aldéñki naldiña nahamakga, namaklde ne zuñatuñshixa nak.^g ⁷ Akze, Duwe namaklde ne zuñatuñshatukakueki maigua nekue. [Jékaldaxa izhukakueki Nauwijate, Duwe Jesúga Jatetshi Múldigaba, Jatetshi Alduna. Maigua aldaldatshak ezuameñga nekue.^h ⁸ Naldatshak jiak jai kagik jiaga maigua nañga.] Aikuega na, ezua agatsalda neki Jatetshi Alduna aldéñga zuñgene. Mozhua agatsalda neki Duwe Jesú nik ajauskshane. Maigua agatsalda neki Duwe Jesú zuñekualdaldiamak abi akzuldi shuane. Ai maigua aldaldatshak zhualduxa izhgakualdi aldoshi na, Duwe “me ne” shalda zuñatuñshatukakue.

⁹ Guatshak nasuñ kágubake ezuaja tunamak ne zuñmeyaldiake, “namak ni guak” jañgui kagipanka. Kágubakgaba jiaga ekí kishkatshixa nake, Saldiña netshi Jateja Asukuá shaldaga akuahamak zuñmeñkáⁱ míngaki akaldak akzé nak agipanakue naldashá.

¹⁰ Mieldeke Duwe Jesú Jatetshi Asukuá namak jañgui ipanañkaldeke, nauwijí aldunaldi “Jateja guakáki namak sha guak” jañgui, aik za kama gúxañkalde kalduka. Ekí ne, mieldejañki Jateja guaká agipanakí naldaldiake, naldagálde zukuaká janañga axazgualdixa. Jinake naldakí. Jatejaña Asukuá shalda akuahamak ne akbeyatshak jiaga, namak jañguagálde nak.^j

¹¹ Akze, Jateja jalde guana akuahamak ne zuñmeñka: Asukuá zuñekuanne namak jañgui ipanañkaldekuañ za na abisajañ izhoshiña zuñezhokshapanane.^k ¹² Akna mieldeke Asukuá ipanañkaldekuañki

^b 5.3 Jñ 14.15; 1Jñ 4.21; 2Jñ 6 ^c 5.4 Jñ 16.33; Ep 6.16; 1Jñ 3.9; 4.4 ^d 5.5 1Jñ 4.15

^e 5.6 Mt 3.13-17; Ex 29.1-21 ^f 5.6 Is 53; Jñ 19.33-37 ^g 5.6 Jñ 14.26; 15.26; 1Kt 2.9-16; 1Jñ 2.27 ^h 5.7 Dt 19.15; Jñ 1.1; 10.30; Aux 19.13 ⁱ 5.9 Mt 3.16-17; 17.5; Jñ 5.36-40; 8.14-18 ^j 5.10 Jñ 3.33; Alm 8.16; 1Jñ 1.10 ^k 5.11 Jñ 1.4; 1Jñ 2.25; 4.9

abisajañ izhoshiñga kizhuka. Ekí ne, mieldejañki Asukuá ipanakí naldaldiák, e na izhoshiñga izhogazháka naldaldixa nzha.^l

Aldiwe kakbene

¹³ Maiñ “Duwe Jesúki Jatetshi Asukuága nazikuanamak nakldá” jañgui ipanaminekuañ na jalde kalta ekí miñgakauwatokuge. Ekíki abisajañ izhoshiñga izhogapanamine muldetua miñkualdiñga mizhekualdaldiamak. [Ekíga na, abá naldakí “Jatetshi Asukuá Duwe Jesú nazikuanamak shakldá” alduna ishalga minoxaldiamak.]^m

¹⁴ Ekí zuñkuali na, zuñzek naldakí Jatek axaldakldazunaka. Akze, aldéñ ji akshishakue zünajañguamak akshishakualdiake, “naldukaldixa shakldá” zuñkué.ⁿ ¹⁵ Ji akshishánkalde züñaldukaldixa zuñkuali na, ekí jiaga zuñkué: Ji akshishánkaldeki amak zuñkatshá guanega naldaldixa.^o

¹⁶ Akna mitsake ezuak Duwe ipanaminekuañga sha atshiji, ijuldunaté mitualdiake, e shalda Jatek akshishakue. Ekí akshishaminamak Jatek agakualdinatshake, ek agajué abá guagába, aldéñ naña muldetua izhokshaldixa. Ai jiaga, Jatek agakualdinakakga sha atshane naldaldiák za na ekí Jatek akshishakue. Ne, ezua sha atshá Jatek agajué za izhoshiñga mezhokshakue atshaté mitualdiake, ai shaldaga Jatek akshishakueki miñmeyakí.^p ¹⁷ Akze, saldiñga kutám ne atshá guakueki Jatek sha axatshiji nuxa ne. Naldatshak sha atshá agakualdi guakueki amak magakualdinaldiake Jatek agajué za izhoshiñga nogakueñka mauldeyásé.^q

¹⁸ Ekí zuñkualdaka: Jateja abisajañ zünakuksanekuañki sha atshál izhoxañkaldáldixa. Akze, Jatetshi Asukuága numañ zünatuwi izhogakna, sha atshátshi sáñkalda jiséki sha zünakuá akzegazháldixa.^r

¹⁹ Ekí jiaga zuñkué: Nasñ Duwe Jesú ipanañkaldekuañki Jatetshi sukuakue nekalde. Ne saldiñga e iyapanazhánekueki jisé jai kagik sanegatukaja za kaksaneka.^s ²⁰ Ekí jiaga zuñkué: Duwe Jesú Jatetshi Asukuá giemiga zuñkaldaklde. Jinak zuñkaldaklde naldakí. Saldiñga netshi Jate nahamakga ne “me ne” muldetua zuñgajieñguanéñ zhinik na, Jate na ishkabaldexal izhogakualdixa nak. Jate namakldeldi ekí kizhogamakga na, Asukuá Duwe Jesúldi kizhuka. Duwega na Jate namakldle, abisajañ izhoshiñga mezhokshakue nakldá.^t

²¹ Shui sukuakuañ, Jatek mimagajuekuaka jigabá akldé agazukuxak agajué za noshi, be minoxaldí.^u

Ekíga shi naldí.

¹ 5.12 Jñ 3.15-16,36; 5.24 ^m 5.13 Jñ 20.31; 1Jñ 1.1-2 ⁿ 5.14 Ep 3.12; 1Jñ 3.22

^o 5.15 Is 65.24 ^p 5.16 Job 42.8-9; Mt 12.31-32; Jñ 17.9; Eb 10.26-27 ^q 5.17 1Jñ 1.9; 3.4

^r 5.18 Jñ 10.27-29; Alm 8.38-39; 1Jñ 3.9 ^s 5.19 Jñ 12.31; 14.30; Ep 2.2 ^t 5.20 Jñ 1.14,18; 17.3; 1Jñ 5.10-12 ^u 5.21 1Kt 10.14